

Централна избирателна комисия

вх. № ЕП-19-7 / 06.04.2014.

**ДО
ВЪРХОВЕН АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД**

**ЧРЕЗ
ЦЕНТРАЛНА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ**

ЖАЛБА

от 1) Александър Райков Алексиев,

адрес: 1

независим кандидат за член на Европейския парламент от Република България, регистриран с Решение № 206-ЕП от 22 април 2014 г. на ЦИК, и

2) Инициативен комитет за издигане на Александър Райков Алексиев за независим кандидат за член на Европейския парламент от Република България, регистриран с Решение № 104-ЕП от 09 април 2014 г. на ЦИК, представляван от Димитър Чонков Иванов,

чрез адв. Илиян Цветков Беслемешки,
адвокат от САК, със съдебен адрес: 1

против Решение № 231-ЕП от 23 април 2014 г. на ЦИК

УВАЖАЕМИ ВЪРХОВНИ АДМИНИСТРАТИВНИ СЪДИИ,

Молим да обявите за нищожно, при условията на евентуалност, да отмените Решение № 231-ЕП от 23 април 2014 г. на ЦИК („Решението“), с което е обявена за недействителна регистрацията на независимия кандидат Александър Райков Алексиев, извършена с Решение № 206-ЕП от 22 април 2014 г. на ЦИК, като незаконосъобразно, поради постановяването му при липса на материална компетентност и противоречие с материалния закон, поради следните доводи:

I. Нищожност, поради липса на материална компетентност.

1. С Решение № 206-ЕП от 22 април 2014 г. на ЦИК, Александър Райков Алексиев е регистриран от ЦИК за независим кандидат за член на Европейския парламент от Република България на основание чл. 57, ал. 1, т. 12 във връзка с чл. 364 и чл. 365, ал. 1 и 2 от Изборния кодекс.

2. Въз основа на постъпило писмо от ГД „ГРАО“ с вх. № ЕП-04-03-75 от 23.04.2014 г. на ЦИК, според което „*кандидатът има постоянен адрес в гр. София, район „Лозенец“, ул. „Лозенец“ № 3, и настоящ адрес - САЩ (от 2006 г.)*“, е издадено процесното Решение, с което регистрацията на независимия кандидат Александър Алексиев е обявена за недействителна.

Процесното решение е издадено на основание чл. 57, ал. 1, т. 12 и чл. 366, ал. 1 във връзка с чл. 365, ал. 1, т. 4 и във връзка с чл. 351, ал. 1 от Изборния кодекс.

3. Видно от пределно ясната и недаваща възможност за противоречиви тълкувания разпоредба на чл. 366, ал. 1 от ИК „*Централната избирателна комисия констатира и обявява за недействителни регистрациите, извършени в нарушение на чл. 364, ал. 1 или 3*“ – хипотези, в които кандидатът е нарушил ограниченията за кандидатуране само в една държава – членка или за участие в листите само на една партия или коалиция, респективно издигане на кандидатурата му само от един инициативен комитет.

Казано с други думи, специалното правомощие на ЦИК по чл. 366, ал. 1 от ИК да обяви за недействителни вече извършени от самата ЦИК регистрации обхваща единствено и само случаите, в които ЦИК констатира след извършване на регистрацията, че е налице нарушение на ограниченията по чл. 364, ал. 1 или ал. 3 от ИК.

Правомощието на ЦИК по чл. 366, ал. 1 от ИК не се простира върху хипотези на констатирани след извършване на регистрацията нарушения (доколкото изобщо са налице) по чл. 365, ал. 1, т. 4 във връзка с чл. 351, ал. 1 от ИК. Освен от пределно ясният текст на разпоредбата на чл. 366, ал. 1 от ИК, този извод се подкрепя и от обстоятелството, че в чл. 57 от ИК („Правомощия на комисията“) не е уредено правомощие за обявяване на недействителни на вече извършени от самата ЦИК регистрации. Следователно, законодателната воля е принципно да изключи възможността на ЦИК да обявява за недействителни вече извършени регистрации, освен в изрично предвидени от самия законодател в кодекса на съответното систематическо място изключения от този принцип.

4. С оглед на горното, предвид липсата на препращане в чл. 366, ал. 1 от ИК към чл. 365, ал. 1, т. 4 и/или чл. 351, ал. 1 от ИК, както и липсата на изрично правомощие на ЦИК по чл. 57 от ИК да обяива за недействителни вече извършени регистрации, извън хипотезите на специалната разпоредба на чл. 366, ал. 1 от ИК, се налага единствено възможният извод, че Решението на ЦИК е нищожно, като постановено при липса на материална компетентност от страна на ЦИК.

II. Противоречие на чл. 351, ал. 1 във връзка с §1, т. 3 от ДР на Изборния кодекс с Правото на ЕС.

5. Съгласно чл. 2, т. 6 от Директива 93/109/EО на Съвета от 06.12.1993 г. за определяне на условията и реда за упражняване на правото да избират и да бъдат избирани в избори за Европейски парламент от граждани на Съюза, пребиваващи в държава-членка, на която не са граждани, изменена с Директива 2013/1/EС на Съвета от 20 декември 2012 г. за изменение на Директива 93/109/EО по отношение на някои от условията и реда за упражняване на правото на граждани на Съюза, пребиваващи в държава членка, на която не са граждани, да бъдат избирани в избори за Европейски парламент („Директивата“) „*гражданин на Общността, който има право да бъде избиран*“ е „*всеки гражданин на Съюза, който в съответствие с настоящата директива има право да бъде избиран в избори за Европейски парламент в държавата – членка, в която пребивава*“.

6. Съгласно чл. 5 от Директивата „*Ако, за да гласуват или да се кандидатират, гражданите на държавата-членка по пребиваване трябва да са прекарали определен минимален период като пребиваващи в избирателния район на тази държава, гласоподавателите от Общността, които имат право да бъдат избирани, се считат за изпълнили това условие, ако в продължение на равностоен период са пребивавали в други*

държави-членки.“

Видно от посочената разпоредба, Директивата допуска националното законодателство да предвиди ограничение на активното и пасивното избирателно право, свързано с „пребиваването“ на съответното физическо лице, но под „пребиваване“ Директивата визира фактическото живееене на това физическо лице на територията на „държавата – членка по пребиваване“ или „другите държави-членки“.

7. На пръв поглед разпоредбата на чл. 351, ал. 1 от ИК транспонира горепосочената разпоредба на Директивата – въвежда като едно от изискванията за упражняване на пасивното избирателно право „.....и са живели най-малко през последните 6 месеца в Република България или в друга държава - членка на Европейския съюз“.

Дефиницията по §1, т. 3 от ДР на ИК обаче води до коренно противоположен извод - „Живял най-малко през последните 6 месеца в Република България или в друга държава - членка на Европейския съюз е който има адресна регистрация по постоянен адрес и по настоящ адрес на територията на Република България или в друга държава - членка на Европейския съюзнай-малко б месеца към датата на произвеждане на изборите.“

8. Видно от съпоставката на разпоредбите на чл. 5 от Директивата и чл. 351, ал. 1 във връзка с чл. 351, ал. 1 и §1, т. 3 от ДР на ИК е налице колизия между общностната и националната норма, тъй като Директивата предвижда възможността за въвеждане на ограничение относно възникването на пасивното избирателно право, свързано с пребиваване на територията на съответната държава-членка, докато ИК въвежда чисто административно ограничение на това право – „адресна регистрация по постоянен адрес и по настоящ адрес“, което по никакъв начин не гарантира, че всъщност именно пребиваването на лицето ще бъде взето предвид във връзка с възникването на пасивното му избирателно право. Напълно е възможно и е често явление в практиката едно лице да се намира фактически на територията на дадена държава-членка и да няма адресна регистрация или обратното – да не се намира на територията на дадена държава-членка, но пък да има адресна регистрация. Обстоятелството, че в изброените хипотези (поне по българското законодателство) съответното лице принципно подлежи на административно-наказателна санкция е ирелевантно за наличието или липсата на „пребиваване“, респективно за възникване на пасивното му избирателно право.

Следва да бъде посочено, че ограничения/рестрикции, които не са предвидени в Директивата, а изискването за „адресна регистрация по постоянен адрес и по настоящ адрес“ определено не е предвидено в нея, са недопустими и в директно противоречие с нея, предвид изричната норма на горецитирания чл. 2, т. 6 от Директива, който сочи на изчерпателност на уредбата в нея.

9. Предвид, че разпоредбите на Директивата са пределно ясни и не се нуждаят от допълнителна конкретизация, уредбата на пасивното и активното избирателно право на гражданите на Общността за изборите за Европейски парламент е изчерпателна, както и че сроковете за транспонирането й в националното законодателство вече са изтекли, то Директива има пряко приложение и примат спрямо разпоредбите на националното законодателство, които й противоречат, с оглед на което следва да бъде взета предвид от съда при постановяването на решение по делото.

Съдът на ЕО се е произнасял множество пъти в този смисъл – например още в

основополагащите решения по дело *Van Duyn v Home Office* [1975] Ch. 358 (C-41/74)¹ и дело *Verbond nederlandse ondernemingen v. Inspecteur der invoerrechten en accijnzen* (VNO), Case 51/76². Особено категорично е произнасянето в същия смисъл по дело *Pubblico Ministerio v Ratti* [1979] (Case 148/78) ECR 1629³, където в т. 1 от диспозитива на решението е постановено: „*I . След изтичането на определения период за въвеждане на директива, държавата-членка не може да прилага своето вътрешно законодателство – дори и то да предвижда наказателни санкции – които все още не са приведени в съответствие с директивата, спрямо лице, което действа в съответствие с изискванията на директивата*“

Константната практиката на ВАС, която се придържа към практиката на Съда на ЕО, също е в подкрепа на извода за прякото приложение на директивата в примат над противоречащото ѝ национално законодателство, например:

- **ТЪЛКУВАТЕЛНО РЕШЕНИЕ № 2 ОТ 22.03.2011 Г. ПО ТЪЛК. Д. № 6/2010 Г., ОСК НА ВАС:**

„Основен принцип на правото на Европейския съюз е приматът му над националното право. Правото на Европейския съюз е с безусловно предимство, в случай на противоречие, пред действащото национално право. С оглед на това следва да бъде отменена от съда като незаконосъобразна заповед за прилагане на принудителна административна мярка, издадена на основание чл. 75, т. б, респективно чл. 76, т. 3 (отм.) от Закона за българските лични документи (ЗБЛД), ако противоречи на конкретна норма на Директива 2004/38/EО, която норма има директен ефект.“

- **РЕШЕНИЕ № 3265 ОТ 06.03.2012 Г. ПО АДМ. Д. № 5228/2011 Г., VII ОТД. НА ВАС:**

„.....Това дава възможност на съда от една страна, да извърши проверка за спазване на границите на оперативната самостоятелност, а от друга - да провери спазването на принципа на съразмерност - чл. 6 АПК, както и на визиранието в чл. 27 от Директива 2004/38/EО изисквания. Последните, имат пряко приложение, тъй като българският законодател, предоставайки дискреционната власт на компетентния орган, не е посочил изисквания, при които тя следва да се упражни. Следователно наличие е непълно транспортиране на норма на директивата. При несъответствие на българската правна норма с норма на общностното право и в съответствие с принципа на примата на правото на Съюза съдът е длъжен да остави неприложена националната правна норма (решение от 15.07.1964 г. по делото *Costa v ENEL*, 6/64; решение от 09.03.1978 г. по делото *Simmenthal*, 106/77, § 13-26). Нормите на чл. 27, § 2 и 3 от Директива 2004/38/EО са достатъчно точни и безусловни, поради което имат директен ефект и съдът е длъжен да ги приложи, преценявайки законосъобразността на оспорения акт съобразно визиранието в тях изисквания като по този начин осигури защита на правата на граждани от произтичащи от общностното право (решение от 05.02.1963 г. по делото *van Gend & Loos*, решение от 19.11.1991 г. по делото *Andrea Francovich*, обединени дела C-6/90 и C-9/90).“

- До абсолютно идентични изводи ВАС е достигнал и в РЕШЕНИЕ № 8116 ОТ 08.06.2011 Г. ПО АДМ. Д. № 9589/2010 Г., VII ОТД. НА ВАС, което с цел процесуална икономия няма да цитираме.

¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:61974CJ0041&from=EN>

² <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:61976CJ0051&from=EN>

³ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:61978CJ0148&from=EN>

• РЕШЕНИЕ № 827 ОТ 21.01.2010 Г. ПО АДМ. Д. № 10226/2009 Г., VII ОТД.
НА ВАС:

„В случая разпоредбите на Директива 2003/109/EO са транспонирани в законодателството на Република България преди датата на издаване на оспорената заповед, при което по отношение на нея намират пряко приложение разпоредбите на Директивата, още повече и предвид наличието на явно противоречие на нормата на чл. 40, ал. 1, т. б от ЗЧРБ, (в редакцията й кам датата на издаване на заповедта) с нормата на чл. 9, ал. 1, б. "в" от Директива 2003/109/EO на Съвета, следва да се приложи директно нормата на директивата, определяща дванадесетмесечен период от време, през който дългосрочно пребиваващият гражданин е напуснал територията на Общината като предпоставка за отнемане правото на постоянно пребиваване на територията на съответната държава-членка.“

10. Независимият кандидат за член на Европейския парламент от Република България Александър Алексиев „пребивава“ (живее) в Република България постоянно от 2006 г. – факт, който ще бъде установен в хода на производството пред ВАС, с оглед на което покрива изискването за „пребиваване“ най-малко 6 месеца към датата на произвеждане на изборите.

С оглед на това и приложение на разпоредбата на чл. 5 от Директивата, имаща примат над противоречащата й дефиниция по §1, т. 3 от ДР на ИК, се налага изводът, че Александър Алексиев отговаря на всички условия по чл. 351, ал 1 от ИК, поради което Решението на ЦИК е незаконосъобразно и следва да бъде отменено, поради противоречието му с материалния закон – разпоредбите на чл. чл. 351, ал 1 от ИК във връзка с чл. 5 от Директивата.

III. Противоречие с материалния закон, поради наличие на предпоставките по чл. 351, ал. 1 във връзка с §1, т. 3 от ДР на Изборния кодекс.

11. Според чл. 91 от Закона за гражданская регистрация („ЗГР“) адресна регистрация по настоящ адрес е отбелязване на настоящия адрес на лицето в регистъра (през 2006 г. регистрире) на населението, като адресна регистрация се извършва само по заявяване от лицето (арг. от чл. 92, ал. 1, чл. 96, ал.1, чл. 26, ал.1, т.2, чл. 27, т.2 от ЗГР).

Законът не предвижда служебно отразяване на настоящ адрес, т.е. без заявление от лицето. Допълнителен аргумент за този извод е разпоредбата на чл. 93, ал. 4 от ЗГР, според която: „*Български граждани, живеещи в чужбина, които не са вписани в регистъра на населението и не могат да посочат постоянен адрес в Р. България, се вписват служебно в регистъра на населението от район "Средец" на гр. София*“.

Следователно, законът допуска служебно вписване в регистрите само на български граждани, които не могат да посочат постоянно адрес в Република България.

12. Твърдим, че Александър Алексиев не е подавал заявление за отбелязване на настоящ адрес „САЩ“. И такава адресна регистрация по настоящ адрес за това лице не съществува, поради липсата на изискваното от закона заявяване от лицето на настоящия му адрес.

13. Единствения документ, въз основа на който ЦИК е приела, че кандидатът не отговаря на изискванията на чл. 351, ал. 1 във връзка с § 1, т. 3, буква „а“ от ДР на ИК, е писмо от ГД „ГРАО“ с вх. № ЕП-04-03-75 от 23.04.2014 г. на ЦИК, според което

„кандидатът има постоянен адрес в гр. София, район „Лозенец“, ул. „Лозенец“ № 3, и настоящ ще адрес - САЩ (от 2006 г.), вписан в регистъра на населението, воден от район „Лозенец“, Столична община“. Във връзка с твърдението, че жалбоподателят не е подавал заявление за отбелоязване на настоящ ще адрес „САЩ“, оспорваме истинността на посоченото писмо от ГД „ГРАО“ с вх. № ЕП-04-03-75 от 23.04.2014 г. на ЦИК, съобразно посоченото по-долу в особеното ни искане за откриване на производство по оспорване по реда на чл. 193 от ГПК във връзка с чл. 144 от АПК.

14. Безспорно е, че жалбоподателят има българско гражданство от раждането си – в гр. София на 20.11.1941 г. от родители българи. Обстоятелството, че към дата 04.02.1992 г., жалбоподателят е бил български гражданин се доказва по несъмнен начин от неговия дипломатически паспорт, издаден от НРБ, копие от който представяме към тази жалба.

Макар и към 04.02.1992 г. Александър Алексиев да е бил български гражданин с издаден му от държавата документ за самоличност, той не е имал ЕГН, въпреки, че законът и към онзи момент е изисквал всички граждани да имат ЕГН. Твърдим, че „присвояването на ЕГН“ е станало за първи път едва през 2006 г., защото ЕГН на лицето се появява за първи път в издадената му на 13.06.2006 г. лична карта, заверено копие от която представяме към тази жалба и във връзка с което твърдение правим доказателственото искане по буква В) по-долу.

15. С оглед на горното, видно е, че законовите изисквания за вписване в регистрите на населението на този български гражданин не са изпълнени от държавата.

Процедурите за гражданска регистрация на Александър Алексиев са били нарушени от българската държава - факт, който ще бъде установен в процеса, и за наличието на който представените към тази жалба доказателства най-малкото пораждат достатъчни съмнения. Недопустимо е основно конституционно право на български гражданин, каквото е пасивното избирателно право, да бъде ограничено от такъв факт – нарушение, отговорна за което е самата държавата.

УВАЖАЕМИ ВЪРХОВНИ АДМИНИСТРАТИВНИ СЪДИИ,

Във връзка с горните доводи, молим да постановите решение, с което да обявите за нищожно Решение № 231-ЕП от 23 април 2014 г. на ЦИК, като издадено при липса на материална компетентност от страна на ЦИК или при условията на евентуалност, отмените Решение № 231-ЕП от 23 април 2014 г. на ЦИК, като незаконосъобразно, поради противоречие с материалния закон.

ОСОБЕНО ИСКАНЕ:

Оспорваме истинността (съдържанието) на писмо от ГД „ГРАО“ с вх. № ЕП-04-03-75 от 23.04.2014 г. на ЦИК, в частта, в която удостоверява „настоящ ще адрес – САЩ (от 2006 г.)“ за Александър Алексиев, като твърдим, че в тази част документът удостоверява невярно обстоятелство. С оглед на това оспорване, молим на основание чл. 144 от АПК във връзка с чл. 193 от ГПК, съдът да постанови определение, с което да бъде открыто производство по оспорване истинността (съдържанието) на писмо от ГД „ГРАО“ с вх. № ЕП-04-03-75 от 23.04.2014 г. на ЦИК, в частта, в която удостоверява „настоящ ще адрес – САЩ (от 2006 г.)“ за Александър Алексиев.

Твърдим, че считано от 13.06.2006 г. – датата на издаване на представената към жалбата лична карта на Александър Алексиев, настоящият ще адрес съвпада с постоянни ще адрес

– „град София, община Столична, район Лозенец, ул. „Лозенец“ 3“, който именно адрес е бил заявен от Александър Алексиев през 2006 г.

ДОКАЗАТЕЛСТВЕНИ ИСКАНИЯ:

А) Представяме и молим да бъдат приети като доказателства по делото:

1. Копие от лична карта на Александър Алексиев;
2. Копие от Дипломатически паспорт на Александър Алексиев от 04.02.1992 г.

Б) Молим да бъдат допуснати до разпит при режим на довеждане двама свидетели, които да дадат показания във връзка с обстоятелството, че Александър Алексиев „пребивава“ (живее) в Република България постоянно от 2006 г.

В) Във връзка с оспорване истинността (съдържанието) на писмо от ГД „ГРАО“ с вх. №. ЕП-04-03-75 от 23.04.2014 г. на ЦИК, съобразно особеното искане по-горе:

В.1.) Молим на основание чл. 186 от ГПК във връзка с чл. 144 от АПК да ни бъде издадено съдебно удостоверение, което да послужи пред Район Лозенец, Столична община и Държавен архив, по силата на което последните да бъде задължени да ни предоставят официално заверени преписи на всички документи, които са налице във връзка с вписването на жалбоподателя Александър Райков Алексиев в регистрите/регистъра на населението, присвояването на ЕГН, адресната му регистрация по постоянен и настоящ адрес, кога е станало това и въз основа на какви документи.

В.2.) Молим на основание чл. 186 от ГПК във връзка с чл. 144 от АПК да ни бъде издадено съдебно удостоверение, което да послужи пред СДП – Сектор „Български документи за самоличност“, по силата на което последното да бъде задължено да ни предостави официално заверени преписи от всички документи, включително заявлението, въз основа на които на Александър Райков Алексиев е издадена представената по делото лична карта №. 195286449, издадена на 13.06.2006 г.

Приложения:

1. *Директива 93/109/EО на Съвета от 06.12.1993 г. за определяне на условията и реда за упражняване на правото да избират и да бъдат избирани в избори за Европейски парламент от граждани на Съюза, пребиваващи в държава-членка, на която не са граждани;*
2. *Директива 2013/1/EC на Съвета от 20 декември 2012 г. за изменение на Директива 93/109/EО по отношение на някои от условията и реда за упражняване на правото на граждани на Съюза, пребиваващи в държава членка, на която не са граждани, да бъдат избирани в избори за Европейски парламент;*
3. *Решение № 231-ЕП от 23 април 2014 г. на ЦИК;*
4. *Решение № 206-ЕП от 22 април 2014 г. на ЦИК за регистрация на независим кандидат за член на Европейския парламент от Република България;*

5. Решение № 104-ЕП от 09 април 2014 г. на ЦИК за регистрация на Инициативния комитет за издигане на Александър Райков Алексиев за независим кандидат за член на Европейския парламент от Република България;
6. Пълномощно за процесуално представителство;
7. Препис от жалбата.

С уважение:

адв. Илиян Беслемешки